YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

22 päivänä joulukuuta 2008 *

Asiassa C-336/07,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Hannover (Saksa) on esittänyt 14.6.2007 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 19.7.2007, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG

vastaan

Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk,

Norddeutscher Rundfunkin,

Zweites Deutsches Fernsehenin,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

ARTE GEIE:n,

Bloomberg LP:n,

Mitteldeutscher Rundfunkin,

MTV Networks Germany GmbH:n, jolle VIVA Plus Fernsehen GmbH:n oikeudet ovat siirtyneet,

VIVA Music Fernsehen GmbH & Co. KG:n,

MTV Networks Germany GmbH:n, jolle MTV Networks GmbH & Co. oHG:n oikeudet ovat siirtyneet,

Westdeutscher Rundfunkin,

RTL Television GmbH:n,

RTL II Fernsehen GmbH & Co. KG:n,

VOX Film und Fernseh-GmbH & Co. KG:n,

RTL Disney Fernsehen GmbH & Co. KG:n,

SAT. 1 Satelliten-Fernsehen GmbH ym:iden,

Regio.TV GmbH:n,

Eurosport SA:n,

TM-TV GmbH & Co. KG:n,

ONYX Television GmbH:n,

Radio Bremenin,

Hessischer Rundfunkin,

Nederland 2:n,

Hamburg 1 Fernsehen Beteiligungs GmbH & Co. KG:n,

Turner Broadcasting System Deutschland GmbH:n,

n-tv Nachrichtenfernsehen GmbH & Co. KG:n,

Bayerischer Rundfunkin,

Deutsches Sportfernsehen GmbH:n,

NBC Europe GmbH:n,

BBC Worldin,

Mediendienst Borkum – Kurverwaltung NSHB Borkum GmbH:n,

Friesischer Rundfunk GmbH:n,

Home Shopping Europe GmbH & Co. KG:n,

Euro News SA:n,

Reise-TV GmbH & Co. KG:n,

SKF Spielekanal Fernsehen GmbH:n,

TV 5 Europen,

DMAX TV GmbH & Co. KG:n, aiemmin XXP TV – Das Metropolenprogramm GmbH & Co. KG, ja

RTL Shop GmbH:n

osallistuessa asian käsittelyyn

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (esittelevä tuomari) ja J. Malenovský,

julkisasiamies: M. Poiares Maduro,
kirjaaja: hallintovirkamies R. Şereş,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 2.10.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG, edustajinaan Rechtsanwalt H.-J. Niemeyer ja Rechtsanwalt W. Spoerr,

– Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk, asiamiehenään A. Fischer, avustajanaan juriste C. Krebs,

– DMAX TV GmbH & Co. KG, aiemmin XXP TV – Das Metropolenprogramm GmbH & Co. KG, edustajinaan Rechtsanwalt A. Luedtke ja Rechtsanwalt P. Kempermann,

– Eurosport SA, edustajanaan Rechtsanwalt M. Schmittmann,

– Home Shopping Europe GmbH & Co. KG, edustajanaan Rechtsanwalt R. Schütz,

– Norddeutscher Rundfunk, edustajanaan juriste H. Brendel, avustajanaan Rechtsanwalt W. Hahn,

– MTV Networks Germany GmbH, jolle VIVA Plus Fernsehen GmbH ym:iden oikeudet ovat siirtyneet, edustajanaan Rechtsanwalt J. Kreile,

– SAT. 1 Satelliten-Fernsehen GmbH ym., edustajinaan Rechtsanwalt C. Wagner ja Rechtsanwalt A. Gründwald,

– Westdeutscher Rundfunk, edustajinaan juriste E.-M. Michel ja juriste M. Libertus,

– TM-TV GmbH & Co. KG, edustajanaan Rechtsanwältin E. Freifrau von Weichs,

– Saksan hallitus, asiamiehinään M. Lumma ja J. Möller,

– Belgian hallitus, asiamiehenään T. Materne, avustajinaan avocat A. Berenboom ja avocat A. Joachimowicz,

– Irlanti, asiamiehenään D. O'Hagan, avustajinaan A. Collins, SC ja barrister N. Cahill,

– Ruotsin hallitus, asiamiehenään A. Falk,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään V. Jackson, avustajanaan barrister M. Gray,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään A. Nijenhuis ja G. Braun,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY (EYVL L 108, s. 51) 31 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Kabel Deutschland Vertrieb und Service GmbH & Co. KG (jäljempänä Kabel Deutschland) ja Niedersächsische Landesmedienanstalt für privaten Rundfunk (Ala-Saksin osavaltion yksityisestä televisiolähetystoiminnasta vastaava viestintävirasto, jäljempänä NLM) ja jossa on kyse velvollisuudesta, jonka kyseinen virasto on asettanut Kabel Deutschlandille ja jonka mukaan Kabel Deutschlandin on siirrettävä analogisessa kaapeliverkossaan tiettyjen NLM:n nimeämien televisiolähetystoiminnan harjoittajien televisiokanavia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

Direktiivi 2002/21/EY

3 Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (puitedirektiivi) (EYVL L 108, s. 33; jäljempänä puitedirektiivi) johdanto-osan viidennessä ja kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) Televiestinnän, tiedotusvälineiden ja tietotekniikan lähentymisen vuoksi kaikkien siirtoverkkojen ja -palvelujen tulisi kuulua samaan sääntelyjärjestelmään. Tämä sääntelyjärjestelmä koostuu tästä direktiivistä ja – – [yleispalveludirektiivistä] – –, jäljempänä ’erityisdirektiivit’. On välttämätöntä, että siirron sääntely erotetaan sisällön sääntelystä. Tästä syystä tämä järjestelmä ei koske sähköisissä viestintäverkoissa sähköisten viestintäpalvelujen avulla tarjottujen palvelujen sisältöä, kuten ohjelmasisältöä, rahoituspalveluja ja tiettyjä tietoyhteiskunnan palveluja, ja näin ollen sillä ei rajoiteta tällaisia palveluja koskevia, yhteisön tai jäsenvaltioiden tasolla yhteisön oikeuden mukaisesti toteutettavia toimenpiteitä kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistämiseksi ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden varmistamiseksi. – – Siirtojärjestelmien ja sisällön sääntelyn erottaminen toisistaan ei merkitse sitä, ettei niiden välisiä yhteyksiä olisi otettava huomioon erityisesti tiedotusvälineiden moniarvoisuuden, kulttuurisen monimuotoisuuden ja kuluttajansuojan varmistamiseksi.

(6) Audiovisuaalialan politiikka ja sisällön sääntely toteutetaan sellaisten yleisen edun mukaisten tavoitteiden perusteella kuin sananvapaus, tiedotusvälineiden moniarvoisuus, puolueettomuus, kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus, sosiaalinen osallisuus, kuluttajansuoja ja alaikäisten suojelu. – –”

4 Puitedirektiivin 1 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tällä direktiivillä ja erityisdirektiiveillä ei rajoiteta yhteisön tasolla tai kansallisella tasolla yhteisön oikeuden mukaisesti toteutettavia toimenpiteitä, joilla pyritään yleisen edun mukaisiin, erityisesti sisällön sääntelyyn ja audiovisuaalialan politiikkaan liittyviin tavoitteisiin.”

Yleispalveludirektiivi

5 Yleispalveludirektiivin johdanto-osan 43 perustelukappaleen mukaan ”[j]äsenvaltioiden olisi voitava asettaa perustellun yleisen edun nimissä oikeasuhteisia velvollisuuksia niiden lainkäyttövaltaan kuuluville yrityksille, mutta tällaisia velvollisuuksia olisi asetettava ainoastaan silloin, kun se on välttämätöntä jäsenvaltioiden yhteisön lainsäädännön mukaisesti selkeästi määrittämien yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, velvollisuuksien olisi oltava oikeasuhteisia ja avoimia ja ne olisi tarkistettava säännöllisin väliajoin. – –”

6 Mainitun direktiivin IV luvussa, jonka otsikko on ”Loppukäyttäjien edut ja oikeudet”, olevan 31 artiklan, joka koskee siirtovelvollisuuksia, sanamuoto on seuraava:

”1. Jäsenvaltiot voivat asettaa tiettyjen radio- ja televisiolähetyskanavien sekä radio- ja televisiopalvelujen välittämistä koskevia kohtuullisia siirtovelvollisuuksia niiden lainkäyttövaltaan kuuluville yrityksille, jotka tarjoavat radio- ja televisiolähetysten yleisölle lähettämiseen käytettäviä sähköisiä viestintäverkkoja, jos merkittävä määrä kyseisten verkkojen loppukäyttäjiä käyttää niitä pääasiallisena keinonaan vastaanottaa radio- ja televisiolähetyksiä. Tällaisia velvollisuuksia voidaan asettaa ainoastaan, jos se on välttämätöntä selkeästi määriteltyjen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, ja niiden on oltava oikeasuhteisia ja avoimia. Velvollisuuksia on tarkasteltava säännöllisin väliajoin uudelleen.

2. Tämän artiklan 1 kohta tai direktiivin 2002/19/EY (käyttöoikeusdirektiivi) 3 artiklan 2 kohta eivät rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta määrittää asianmukainen korvaus tämän artiklan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden osalta, jos ne varmistavat, että sähköisiä viestintäverkkoja tarjoavia yrityksiä ei kohdella syrjivästi samankaltaisissa olosuhteissa. Jos korvaus suoritetaan, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sitä sovelletaan oikeasuhteisella ja avoimella tavalla.”

Kansallinen säännöstö

7 Yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohta on pantu täytäntöön Saksan liittotasavallan kansallisessa oikeudessa Saksan osavaltioiden välillä 31.8.1991 tehdyn lähetystoimintaa koskevan sopimuksen (Rundfunkstaatsvertrag), sellaisena kuin se on muutettuna

kyseisen sopimuksen muuttamisesta Saksan osavaltioiden välillä 8. ja 15.10.2004 tehdyllä kahdeksannella sopimuksella (Achter Rundfunkänderungsstaatsvertrag), (jäljempänä RStV) 52 ja 53 §:llä.

8 RStV:n 52 §:n 1 momentissa määrätään televisiokanavien edelleenlähettämisestä analogisessa kaapeliverkossa seuraavaa:

”Sellaisten televisio-ohjelmien, joita voidaan vastaanottaa koko Saksan liittotasavallan alueella ja joita lähetetään Euroopassa laillisesti ja rajat ylittävistä televisiolähetyksistä tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen mukaisesti, samanaikainen ja muuttamaton edelleenlähettäminen on osavaltioiden lainsäädännön mukaan sallittua olemassaolevien teknisten mahdollisuuksien puitteissa. Televisio-ohjelmien edelleenlähettäminen voidaan keskeyttää lähetystoimintaa koskevien eurooppalaisten säännösten nojalla. Osavaltioiden säännökset analogisten kanavien jaosta kaapeliverkossa ovat sallittuja, mikäli ne ovat tarpeen selkeästi määriteltyjen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Osavaltioiden säännöksiä voidaan antaa erityisesti moniarvoisen ja erityyppisiä mielipiteitä esiintuovan tiedotusvälinejärjestelmän varmistamiseksi. Yksityiskohdista, erityisesti kaapelikanavien jakoa koskevasta etusijajärjestyksestä, säädetään osavaltioiden lainsäädännössä.”

9 RStV:n 53 a §:ssä määrätään seuraavaa:

”52 §:ää ja 53 §:ää on tarkistettava säännöllisesti kolmen vuoden välein 31.3.2007 alkaen [yleispalvelu]direktiivin 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.”

10 Ala-Saksin osavaltiossa tiedotusvälineistä 1.11.2001 annettu laki (Niedersächsisches Mediengesetz), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiaan, eli sellaisena kuin se oli

voimassa 6.9.2005 (jäljempänä NMedienG), sääntelee lähetysten ja mediapalvelujen edelleenlähettämistä analogisessa kaapeliverkossa.

11 Kanavien jaosta analogisessa kaapeliverkossa säädetään NMedienG:n 37 §:n 1, 2 ja 7 momentissa seuraavaa:

”1. Kaapelilaitteilla, joiden tarkoituksena on ottaa vastaan analogisesti televisio-ohjelmia, on voitava ottaa vastaan ainakin kaikki sellaiset televisio-ohjelmat, jotka tämän lain mukaan voidaan lähettää maanpäällisesti tai kaapelilla tai jotka lähetetään Ala-Saksin osavaltion jonkin toisen lain nojalla. Jos kaapelikanavilla on erilainen tekninen kattavuus, ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetut ohjelmat on sisällytettävä siihen kanavatarjontaan, jolla on laajin kattavuus. Kansalaisten ohjelmien lähetykseen on sovellettava ensimmäistä ja toista virkettä vain 28 §:n 1 momentissa määritetyillä alueilla. – –

2. Jos muita televisio-ohjelmia varten ei ole riittävästi kaapelikanavia, [NLM] vahvistaa etusijajärjestyksen, jonka perusteella määritetään kaapelikanavien jako sellaisille televisio-ohjelmille, joita ei ole otettu huomioon 1 momentin nojalla. Etusijajärjestykseen sisällytetään myös tasapuolisesti mediapalveluja koskevassa osavaltioiden välisessä sopimuksessa (Staatsvertrag über Mediendienste) tarkoitettuja mediapalveluja. Etusijajärjestyksen laatimisessa määräävä tekijä on se, miten eri ohjelmat tai palvelut lisäävät kaapelitarjonnan monipuolisuutta, ja lisäksi huomioidaan alueellisen tai osavaltion rajat ylittävää aluetta koskevan tiedonvälityksen tarve.

– –

7. Kaapelioperaattoreiden on annettava enintään yksi televisiokanava ja yksi radiokanava korvauksetta käyttöön 28 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla alueilla kansalaisten yleisradiotoimintaa harjoittavien järjestöjen, jotka ovat sallittuja kyseisillä alueilla, lähetyksiä varten, jos nämä järjestöt sitä vaativat."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

12 Kabel Deutschland ylläpitää Ala-Saksin osavaltiossa omistamiansa kaapeliverkkoja. Näihin kaapeliverkkoihin kuuluu 32 pysyvästi käytettävissä olevaa analogista kanavaa.

13 Pääasian 37 väliintulijaa ovat yhteisöjä, jotka lähettävät televisio-ohjelmia tai tarjoavat mediapalveluja (telemedia), ja jotkut niistä tarjoavat teleostospalveluja (jäljempänä yhteisesti televisiolähetystoiminnan harjoittajat). Kaikki kyseiset televisiolähetystoiminnan harjoittajat syöttävät televisio-ohjelmansa tai mediapalvelunsa Kabel Deutschlandin kaapeliverkkoihin. Joillakin näistä lähetystoiminnan harjoittajista on myös digitaalitelevisiolähetysstandardin (Digital Video Broadcasting Terrestrial, jäljempänä DVB-T) mukaisia lähetyksiä maanpäällisessä verkossa joissakin Ala-Saksin osavaltion osissa.

14 NLM jakoi kyseisen osavaltion toimivaltaisena viranomaisena 19.9.2005 tekemällään päätöksellä Kabel Deutschlandin analogisessa kaapeliverkossa olevat 32 televisiokanavaa seuraavasti: 18 kanavaa annettiin sellaisille televisiolähetystoiminnan harjoittajille, joiden kanavat katsottiin NMedienG:ssä "tietyiksi kanaviksi" sillä perusteella, että niitä lähetettiin jo DVB-T:n kautta, yksi kanava myönnettiin osittain Bürgerfernsehenille (kansalaisten yleisradiotoimintaa harjoittava järjestö) myös sillä perusteella, että se oli mainitussa laissa yksilöityä ohjelmaa määrätyllä alueella lähettävä järjestö; jäljelle

jääneiden 13 kanavan osalta taas oli enemmän hakijoita kuin jaettavia kanavia, joten NLM vahvisti NMedienG:n 37 §:n 2 momentin mukaisesti eri televisiolähetystoiminnan harjoittajien etusijajärjestyksen.

15 Mainittu kaapeliverkon käyttöjärjestelmä johti siihen, että kaikki Kabel Deutschlandin analogisen kaapeliverkon käytettävissä olevat kanavat käytettiin.

16 Kabel Deutschland nosti Verwaltungsgericht Hannoverissa kanteen 19.9.2005 tehdystä päätöksestä ja vetosi kanteessaan siihen, että NMedienG:n säännökset analogisen kaapeliverkon käytöstä eivät ole sopusoinnussa yleispalveludirektiivin 31 §:n 1 momentin kanssa. Kabel Deutschlandin mukaan NLM:n asettamaa velvollisuutta tiettyjen televisiolähetystoiminnan harjoittajien kanavien syöttämisestä sen analogiseen kaapeliverkkoon sillä perusteella, että niitä lähetetään jo DVB-T:n kautta suuressa osassa Ala-Saksin osavaltiota ja että ne on siis saatettava samojen loppukäyttäjien ulottuville, on pidettävä lainvastaisena. Kabel Deutschland vetoaa myös siihen, että velvollisuus käyttää koko sen analogisen kaapeliverkon kapasiteetti silloin, kun kuten esillä olevassa asiassa hakijoita on enemmän kuin käytettävissä olevia analogisia kanavia, on lainvastainen.

17 NLM korvasi 19.9.2005 tekemänsä päätöksen 19.4.2007 tekemällään vastaavalla päätöksellä, joka myös merkitsi sitä, että koko Kabel Deutschlandin analoginen kaapeliverkko oli käytössä. Joidenkin televisiolähetystoiminnan harjoittajien vaihtumista lukuunottamatta viimeksi mainittu päätös oli samansisältöinen päätös kuin se, jonka se korvasi, ja Kabel Deutschland on nostanut kanteen myös kyseisestä 19.4.2007 tehdystä päätöksestä uudessa asiassa, jonka käsittelyä on lykätty pääasian asianosaisten pyynnöstä.

18 Näissä olosuhteissa Verwaltungsgericht Hannover, jolla oli epäilyksiä siitä, oliko NMedienG:n 37 §:ään perustuva Kabel Deutschlandille asetettu velvollisuus erityisesti kyseisen velvollisuuden oikeasuhteisuuden ja kohtuullisuuden osalta sopusoinnussa yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdan kanssa, päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [NMedienG:n] 37 §:n 1 momentin kaltainen säännös yhteensoveltuva [yleispalvelu]direktiivin – – 31 artiklan 1 kohdan kanssa, mikäli kaapeliverkko-operaattorin on syötettävä yli puoleen sen verkoissa pysyvästi käytettävissä olevista analogisista kanavista ohjelmia, joita jo lähetetään – vaikkakaan ei koko Ala-Saksin osavaltion alueella – maanpäällisesti DVB-T-standardin mukaisesti?

2) Onko [NMedienG:n] 37 §:n 1 momentin kaltainen säännös yhteensoveltuva [yleispalvelu]direktiivin – – 31 artiklan 1 kohdan kanssa, mikäli kaapeliverkko-operaattorin on syötettävä televisio-ohjelmia analogisiin kaapeliverkkoihinsa myös niissä osissa osavaltiota, joissa kaapeliverkon loppukäyttäjä voisi joka tapauksessa vastaanottaa samat televisio-ohjelmat myös maanpäällisesti DVB-T-standardin mukaisesti maanpäällisen antennin ja digitaalisovittimen avulla?

3) Kattavatko [yleispalvelu]direktiivin – – 31 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetut ’televisiopalvelut’ myös mediapalvelujen ja/tai telemedian kuten teleostoslähetysten tarjoamisen?

4) Onko [NMedienG:n] 37 §:n 2 momentin kaltainen säännös yhteensoveltuva [yleispalvelu]direktiivin – – 31 artiklan 1 kohdan kanssa, kun siinä tilanteessa, että kanavia ei ole riittävästi, kansallisen toimivaltaisen viranomaisen on laadittava hakijoista etusijajärjestys, joka johtaa siihen, että kaikki kaapeliverkko-operaattorin käytettävissä olevat kanavat käytetään?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen, toinen ja neljäs kysymys

19 Ensimmäisellä, toisella ja neljännellä kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä sitä, onko yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohtaa tulkittava niin, että se on esteenä sellaiselle kansalliselle sääntelylle, jollaisesta pääasiassa on kyse ja jossa ensinnäkin velvoitetaan kaapeliverkko-operaattori syöttämään analogiseen kaapeliverkkoonsa sellaisia televisiokanavia ja telepalveluja, joita lähetetään jo maanpäällisesti, mikä johtaa siihen, että yli puolet kyseisen verkon kapasiteetista käytetään, ja jossa toiseksi siinä tapauksessa, että kanavia ei ole riittävästi, velvoitetaan laatimaan hakijoista etusijajärjestys, joka johtaa siihen, että kaikki kyseisen verkon käytettävissä olevat kanavat käytetään.

20 Aluksi on todettava, että yleispalveludirektiivi on osa televiestinnän, tiedotusvälineiden ja tietotekniikan yhteistä sääntelyjärjestelmää, joka on luotu puitedirektiivillä ja erityisdirektiiveillä, joihin yleispalveludirektiivi kuuluu, kuten puitedirektiivin

johdanto-osan viidennestä perustelukappaleesta ilmenee. Tästä seuraa, että mainittu sääntelyjärjestelmä on otettava huomioon, kun tulkitaan yleispalveludirektiivin säännöksiä.

21 Yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat asettaa tiettyjen televisiolähetyskanavien ja televisiopalvelujen välittämistä koskevia kohtuullisia siirtovelvollisuuksia yrityksille, jotka tarjoavat televisiolähetysten yleisölle lähettämiseen käytettäviä sähköisiä viestintäverkkoja, jos merkittävä määrä kyseisten verkkojen loppukäyttäjiä käyttää niitä pääasiallisena keinonaan vastaanottaa televisiolähetyksiä. Mainitussa säännöksessä säädetään myös, että kyseisiä velvollisuuksia voidaan asettaa ainoastaan, jos se on välttämätöntä selkeästi määriteltyjen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, ja että niiden on oltava oikeasuhteisia ja avoimia.

22 Mainitun säännöksen ensimmäisessä virkkeessä asetetaan edellytykseksi sille, että jäsenvaltiot voivat asettaa siirtovelvollisuuksia, että kyse on tietyistä televisiokanavista ja että merkittävä määrä loppukäyttäjiä käyttää sähköisiä viestintäverkkoja pääasiallisena keinonaan vastaanottaa televisiolähetyksiä.

23 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että analoginen kaapeliverkko täyttää pääasiassa viimeksi mainitun edellytyksen, koska Saksassa kyseinen lähetysmuoto saavuttaa noin 57 prosenttia kotitalouksista ja koska se on siis käytetyin lähetystapa.

24 Sen osalta, että siirtovelvollisuuteen oikeutetun aseman voivat saada vain tietyt kanavat, yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdan sanamuodosta ilmenee, että jäsenvaltioiden on yksilöitävä erityisellä tavalla ne kanavat, joille myönnetään siirtovelvollisuuteen oikeutetun asema.

25 Tältä osin on todettava, että NMedienG:n 37 §:n 1 momentissa täsmennetään, että kaapelilla, jolla on tarkoitus vastaanottaa analogisesti televisiokanavien ohjelmat, on voitava vastaanottaa ainakin kaikki sellaiset ohjelmat, jotka voidaan lähettää maanpäällisesti. Mainitun pykälän toisen momentin mukaan päätöksessä, joka toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä, yksilöidään ne kanavat, joita kaapeliverkko-operaattorin on lähetettävä, laatimalla hakijoista etusijajärjestys. Niinpä tällaisillä säännöksillä yksilöidään erityisellä tavalla ne kanavat, joille myönnetään siirtovelvollisuuteen oikeutetun asema.

26 Pelkästään se seikka, että kansallisen sääntelyn soveltamisesta seuraa, että kaapeliverkko-operaattorin on yhtäältä sisällytettävä tarjontaansa maanpäällisesti lähetetyt ohjelmat, jotka vievät yli puolet käytettävissä olevista kanavista, ja toisaalta annettava kaikki loput käytettävissä olevat kanavansa toimivaltaisen viranomaisen laatiman etusijajärjestyksen mukaan valittujen ohjelmien lähettämiseen, ei estä katsomasta, että kyseiset velvollisuudet liittyvät tiettyjen televisiokanavien lähettämiseen yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Kun kyseisessä direktiivissä edellytetään, että lähetettävät televisiokanavat ovat ”tiettyjä” televisiokanavia, siinä ei nimittäin ole tarkoitus asettaa määrällistä edellytystä.

27 Näin ollen on todettava, että NMedienG:n 37 § on sopusoinnussa yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä asetettujen edellytysten kanssa, sellaisina kuin kyseiset edellytykset on todettu tämän tuomion 22 kohdassa.

28 Sen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämän kysymyksen, ovatko asetetut velvollisuudet oikeasuhteisia, osalta on muistutettava, että yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että kyseisten velvollisuuksien asettaminen on välttämätöntä selkeästi määriteltyjen yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja että ne ovat kohtuullisia, oikeasuhteisia ja avoimia.

29 Yleispalveludirektiivin johdanto-osan 43 perustelukappaleen mukaan jäsenvaltioiden olisi nimittäin voitava asettaa perustellun yleisen edun nimissä oikeasuhteisia velvollisuuksia niiden lainkäyttövaltaan kuuluville yrityksille, mutta tällaisia velvollisuuksia olisi asetettava ainoastaan silloin, kun se on välttämätöntä jäsenvaltioiden yhteisön lainsäädännön mukaisesti selkeästi määrittämien yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, ja velvollisuuksien olisi oltava oikeasuhteisia ja avoimia ja ne olisi tarkistettava säännöllisin väliajoin.

30 Koska yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa ei määritellä niitä yleisen edun mukaisia tavoitteita, joita televisiokanavien lähetysvelvollisuuksilla tavoitellaan, kyseisten tavoitteiden määrittely kuuluu jäsenvaltioille yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

31 Kuten tämän tuomion 20 kohdassa on todettu, arvioitaessa jäsenvaltioiden määrittelemiä kyseisiä yleisen edun mukaisia tavoitteita ja kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettujen toimenpiteiden oikeasuhteisuutta on otettava huomioon televiestinnän, tiedotusvälineiden ja tietotekniikan yhteinen sääntelyjärjestelmä.

32 Kuten puitedirektiivin johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todetaan, on välttämätöntä, että siirron sääntely erotetaan sisällön sääntelystä. Mainitun perustelukappaleen mukaan yhteisön sääntelyjärjestelmä ei koske ohjelmasisältöä ja näin ollen puitedirektiivin 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kyseisellä direktiivillä, kuten ei yleispalveludirektiivilläkään, ei rajoiteta kansallisella tasolla yhteisön oikeuden mukaisesti toteutettavia toimenpiteitä, joilla pyritään yleisen edun mukaisiin, erityisesti sisällön sääntelyyn ja audiovisuaalialan politiikkaan liittyviin tavoitteisiin. Puitedirektiivin johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaan audiovisuaalialan politiikka ja sisällön sääntely toteutetaan sellaisten yleisen edun mukaisten tavoitteiden perusteella kuin sananvapaus, tiedotusvälineiden moniarvoisuus, puolueettomuus, kulttuurinen monimuotoisuus, sosiaalinen osallisuus, kuluttajansuoja ja alaikäisten suojelu.

33 On korostettava erityisesti sellaisten tietojen saantia, joiden vastaanottajia loppukäyttäjät ovat, koskevan perusvapauden merkitystä ja sitä, että Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 10 artilan mukaan jäsenvaltiot takaavat kyseisen perusvapauden.

34 Tästä seuraa, että yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdan tulkinta ei voi rajoittaa kansallisia säännöksiä, joilla yhteisön oikeutta noudattaen tavoitellaan yleisen edun mukaisia tavoitteita, kuten sisällön ja audiovisuaalisen politiikan sääntelyä. Mainitun toimivallan jaon mukaan yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa, joka kuuluu kyseisen direktiivin IV lukuun, jonka otsikko on ”Loppukäyttäjien edut ja oikeudet”, ei anneta kaapeliverkko-operaattorille oikeutta valita lähetettäviä kanavia, vaan rajataan kyseistä oikeutta siltä osin kuin se on olemassa asiaan sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan.

35 Jotta mainitun 31 artiklan 1 kohtaan perustuvien lähetysvelvollisuuksien oikeasuhteisuutta voidaan arvioida, pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella sääntelyllä tavoitelluista yleisen edun mukaisista tavoitteista on todettava, että kun NMedienG:n 37 §:ää luetaan yhdessä RStV:n 52 §:n 1 momentin kanssa, sen sanamuodosta ilmenee, että mainitun sääntelyn tarkoituksena on taata moniarvoisuus tiedotusvälineissä ja tarjonnan monipuolisuus analogisessa kaapeliverkossa.

36 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, RStV:n 52 §:n 1 momentin tavoitteena on varmistaa mahdollisimman laaja tarjonta analogisessa kaapeliverkossa sekä erityyppisten mielipiteiden esiintuominen moniarvoisessa yhteiskunnassa, ja lisäksi huomioida alueelliset erityispiirteet ja aiheet. NMedienG:n 37 §:ssä mainittu tavoite toistetaan ja sen 2 momentissa säädetään erityisesti, että kanavien etusijajärjestyksen laatimisessa määräävä tekijä on se, miten ne lisäävät kaapelitarjonnan monipuolisuutta,

ja että tässä yhteydessä on huomioitava lisäksi alueellisen tai Ala-Saksin osavaltion rajat ylittävää aluetta koskevan tiedonvälityksen tarve.

37 Tältä osin on todettava, että moniarvoisuuden ylläpitäminen, joka pääasiassa kyseessä olevalla sääntelyllä pyritään takaamaan, on yhteydessä sananvapauteen, sellaisena kuin sitä suojellaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 10 artiklassa, ja että tämä vapaus kuuluu perusoikeuksiin, jotka on turvattu yhteisön oikeusjärjestyksessä (ks. asia C-288/89, Collectieve Antennevoorziening Gouda, tuomio 25.7.1991, Kok. 1991, s. I-4007, 23 kohta; asia C-148/91, Veronica Omroep Organisatie, tuomio 3.2.1993, Kok. 1993, s. I-487, Kok. Ep. XIV, s. I-17, 10 kohta; asia C-23/93, TV10, tuomio 5.10.1994, Kok. 1994, s. I-4795, Kok. Ep. XVI, s. I-161, 19 kohta ja asia C-250/06, United Pan-Europe Communications Belgium ym., tuomio 13.12.2007, Kok. 2007, s. I-11135, 41 kohta).

38 Niinpä on myönnettävä, että mainitun kaltaisella sääntelyllä on yleiseen etuun liittyvä tavoite, koska sillä pyritään turvaamaan Ala-Saksin osavaltion televisiokanavien tarjonnan moniarvoisuus ja koska se kuuluu siten kulttuuripolitiikkaan, jonka tavoitteena on turvata audiovisuaalisella alalla kyseisessä osavaltiossa esiintyvien erilaisten sosiaalisten, kulttuuristen ja kielellisten ainesten sananvapaus (ks. vastaavasti em. asia United Pan-Europe Communications Belgium ym., tuomion 42 kohta).

39 Tässä asiayhteydessä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy ensinnäkin, onko NMedienG:n 37 §.n 1 momenttiin perustuva Kabel Deutschlandille asetettu velvollisuus syöttää verkkoonsa DVB-T:n kautta jo lähetettävät kanavat, mikä merkitsee sitä, että yli puolet sen analogisen kaapeliverkon kapasiteetista tulee käytettyä, yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitetulla tavalla oikeasuhteinen. Mainittu tuomioistuin pohtii siis sitä, onko mainitunlainen säännös omiaan takaamaan sillä tavoitellun tavoitteen ja eikö se ylitä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

40 Jo se tavoite, että loppukäyttäjille taataan sama tarjonta eri lähetysmenetelmillä, estää hyväksymästä rajoitettua velvollisuutta kanavien lähettämiseen, kun otetaan huomioon se, että tietyillä Ala-Saksin osavaltion alueilla loppukäyttäjillä on mahdollisuus vastaanottaa samat televisiokanavat maanpäällisen verkon kautta. Mainittu tavoite edellyttää lisäksi, että niitä analogisen kaapeliverkon kanavia, joita lähetysvelvollisuus koskee, on sama määrä kuin maanpäällisesti lähetettyjä kanavia. Näin ollen pääasiassa kyseinen velvollisuus, joka johtaa siihen, että yli puolet käytettävissä olevista kanavista käytetään, voi osoittautua oikeasuhteiseksi, jos tavoiteltua päämäärää ei vaihtoehtoisilla toimenpiteillä voida saavuttaa yhtä tehokkaasti, kun lisäksi otetaan huomioon maanpäällisesti lähetettävien kanavien lukumäärä ja analogisen kaapeliverkon kapasiteetti.

41 Jotta kaapeliverkko-operaattorille ei kuitenkaan asetettaisi kohtuuttomia ja mielivaltaisia velvollisuuksia, on tarkastettava yhtäältä pääasiassa kyseessä olevalla sääntelyllä, jossa lähetysvelvollisuus täsmennetään viittaamalla maanpäällisesti lähetettyihin kanaviin, käyttöön otetun järjestelmän toiminta ja toisaalta kyseisestä velvollisuudesta kaapeliverkko-operaattorille aiheutuvat taloudelliset seuraamukset.

42 Mainitulla sääntelyllä säädetystä viittausjärjestelmästä on todettava, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut EY 49 artiklaa tulkitessaan, että siirtovelvollisuuteen oikeutetun asemaa ei voida automaattisesti myöntää kaikille saman yksityisen lähetystoiminnan harjoittajan lähettämille televisiokanaville, vaan se on rajoitettava tiukasti niihin kanaviin, joiden kokonaisohjelmasisältö soveltuu tällaisen tavoitteen saavuttamiseen. Lisäksi niille yksityisille lähetystoiminnan harjoittajille, joilla on tämä asema, varattujen kanavien määrä ei saa selvästi ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (ks. em. asia United Pan-Europe Communications Belgium ym., tuomion 47 kohta).

43 Näin ollen on arvioitava sitä, syntyykö pääasiassa kyseessä olevalla sääntelyllä säädetystä viittausjärjestelmästä mainitunlainen automatismi.

44 Analogisen kaapeliverkon osalta NMedienG:n 37 §:n 1 momentissa siirtovelvollisuuteen oikeutetun asema myönnetään sellaisille televisiokanaville, joita lähetetään jo DVB-T:n kautta. Kansallisen tuomioistuimen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämistä asiakirjoista ilmenee, että mainittu asema päätettiin myöntää DVB-T:n kautta lähetetyille kanaville käyttäen valintaperusteena moniarvoisuutta ja erityyppisiä mielipiteitä NMedienG:n säännösten mukaisesti, koska päätöksen mainitunlaisesta valinnasta teki näiden valintaperusteiden nojalla NLM:n kokous, joka on julkisesta vallasta riippumaton elin ja joka muodostuu lähinnä kansalaisyhteiskunnan edustajista.

45 Viittausjärjestelmä ei näin ollen synnytä tämän tuomion 42 kohdassa mainitun kaltaista automatismia, vaan on vain tekninen keino sen varmistamiseksi, että maanpäällisesti lähetetyt kanavat, jotka on sillä perusteella, miten ne lisäävät moniarvoisuutta ja erityyppisten mielipiteiden esiintuomista, hyväksytty mainittuun lähetysmenetelmään, lähetetään myös analogisen kaapeliverkon kautta.

46 Kaapeliverkko-operaattorille asetettujen velvollisuuksien taloudellisten seurausten osalta on arvioitava sitä, ovatko kyseiset velvollisuudet kohtuuttomia sen vuoksi, että kaapeliverkko-operaattori ei ehkä voi täyttää niitä taloudellisesti hyväksyttävissä olosuhteissa, kun otetaan huomioon operaattorin koko toiminta.

47 Vaikka kyseinen arviointi kuuluu kansallisen tuomioistuimen toimivaltaan, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on kuitenkin esittää kansalliselle tuomioistuimelle kaikki yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen arvioidessa sen käsiteltävänä olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kansallinen tuomioistuin kysymyksiään esittäessään viitannut niihin (ks. erityisesti asia C-17/06, Céline, tuomio 11.9.2007, Kok. 2007, s. I-7041, 29 kohta).

48 Arvioidessaan sitä, ovatko kaapeliverkko-operaattorille kyseessä olevan sääntelyn nojalla asetetut velvollisuudet kohtuuttomia, kansallisen tuomioistuimen on siis otettava huomioon yhtäältä se, että kaapeliverkko-operaattorilla on vapaus osoittaa verkkonsa kanavat analogiseen tai digitaaliseen käyttöön ja että viimeksi mainittua vastaava järjestelmä ei koske, ja toisaalta se, että yleispalveludirektiivin 31 artiklan 2 kohdassa jäsenvaltioille annetaan oikeus määrittää asianmukainen korvaus. Viimeksi mainituilta osin kansallisen tuomioistuimen on tarkastettava se, ovatko asetetut velvollisuudet luonteeltaan sellaisia, että mainitunlaisen korvauksen myöntäminen on tarpeen.

49 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy toiseksi, onko yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohta esteenä NMedienG:n 37 §:n 2 momentille sillä perusteella, että mainitussa lainkohdassa velvoitetaan toimivaltainen sääntelyviranomainen laatimaan jäljellä olevien kanavien osalta, mikäli niitä ei ole riittävästi, hakijoista etusijajärjestys, joka johtaa siihen, että kaikki analogisessa kaapeliverkossa käytettävissä olevat kanavat käytetään.

50 NMedienG:n 37 §:n 2 momentista ilmenee, että mikäli kaapelikanavia ei ole riittävästi muille televisio-ohjelmille, NLM laatii etusijajärjestyksen, jonka perusteella jaetaan kaapelikanavat sellaisille televisio-ohjelmille, joita ei ole otettu huomioon mainitun säännöksen 1 momentin nojalla. Ratkaiseva tekijä kyseisen järjestyksen laatimisessa on mainitun säännöksen mukaan se, miten eri ohjelmat tai palvelut lisäävät kaapelitarjonnan monipuolisuutta.

51 Tältä osin on myönnettävä, että etusijajärjestyksen laatiminen analogisesssa kaapeliverkossa jäljellä olevien käytettävissä olevien kanavien jakamiseksi sillä perusteella, miten hakijat lisäävät tarjonnan monipuolisuutta kyseisessä verkossa, on omiaan takaamaan mainitussa säännöksessä tarkoitettujen yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteutumisen. NMedienG:n 37 §:n 2 momentin kaltainen kansallinen säännös

on nimittäin asianmukainen keino tavoitellun kulttuurisen päämäärän saavuttamiseksi, koska mainitunkaltaisessa tilanteessa se on omiaan mahdollistamaan sen, että televisionkatsojat saavat analogisen kaapeliverkon kautta moniarvoista ja monipuolista tarjontaa.

52 Siitä, täyttääkö pääasiassa kyseessä oleva sääntely kyseiset tavoitteet kohtuullisella ja oikeasuhteisella tavalla, on todettava, että yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa kaapeliverkko-operaattorille ei anneta oikeutta valita lähettämiään kanavia, vaan rajataan kyseistä oikeutta siltä osin kuin se on olemassa asiaan sovellettavan kansallisen oikeuden mukaan.

53 Audiovisuaalisessa politiikassa kyseessä oleva sääntely antaa siinä tapauksessa, että käytettävissä olevia kanavia ei ole riittävästi lähetyskanavien kysyntään nähden, toimivaltaisen viranomaisen tehtäväksi valita hakijoiden joukosta ne analogiset kaapelikanavat, joiden ohjelmat lisäävät tarjonnan monipuolisuutta ja täyttävät yleisön tiedontarpeen, sen sijaan, että kaapeliverkko-operaattori voisi itse suorittaa valintansa puhtaasti taloudellisten näkökohtien perusteella. Mainitun tavoitteen vuoksi voi näin ollen olla välttämätöntä, että kaikki käytettävissä olevat kanavat käytetään kanavien lähettämiseen avoimessa menettelyssä, jossa huolehditaan kaapeliverkko-operaattorin oikeuksista, jotta mahdollisimman suuressa määrin voidaan myöntää mahdollisimman monille lähettämiensä kanavien perusteella sen ansaitseville hakijoille mahdollisuus päästä analogiseen kaapeliverkkoon.

54 Näin ollen koska asetetut velvollisuudet ovat kansallisen audiovisuaalisen politiikan osalta tarpeen tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja monipuolisuuden tavoitteiden saavuttamiseksi, mainitunlaista sääntelyä ei lähtökohtaisesti voida pitää suhteettoman ankarana.

55 Kansallisella sääntelyllä kaapeliverkko-operaattorille asetetuista velvollisuuksista johtuvien taloudellisten seurausten mahdollisen kohtuuttomuuden osalta kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin tutkittava se, ovatko kyseiset seuraukset sellaisia, että kaapeliverkko-operaattori ei voi täyttää kyseisiä velvollisuuksia taloudellisesti hyväksyttävissä olosuhteissa, kun otetaan tilanteen mukaan huomioon operaattorin koko toiminta.

56 Kun kaikki edellä esitetty otetaan huomioon, ensimmäiseen, toiseen ja neljänteen kysymykseen on vastattava, että yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohtaa on tulkittava niin, että se ei ole esteenä sellaiselle kansalliselle sääntelylle, jollaisesta pääasiassa on kyse ja jossa velvoitetaan kaapeliverkko-operaattori syöttämään analogiseen kaapeliverkkoonsa sellaisia televisiokanavia ja telepalveluja, joita lähetetään jo maanpäällisesti, mikä johtaa siihen, että yli puolet kyseisen verkon käytettävissä olevista kanavista käytetään, ja jossa säädetään, että siinä tapauksessa, että käytettävissä olevia kanavia ei ole riittävästi, hakijoista on laadittava etusijajärjestys, joka johtaa siihen, että kaikki kyseisen verkon käytettävissä olevat kanavat käytetään, siltä osin kuin kyseisistä velvollisuuksista ei aiheudu kohtuuttomia taloudellisia seurauksia, minkä tarkastaminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Kolmas kysymys

57 Tällä kysymyksellä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, kattaako yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”televisiopalveluiden” käsite myös telemediapalvelut kuten teleostoslähetykset.

58 Yhtäältä on todettava, että mainitussa säännöksessä ei ole minkäänlaista ”televisiopalveluiden” käsitteen määritelmää. Mainitun käsitteen tulkitsemiseksi on siis

tarkasteltava kyseisen säännöksen sanamuotoa sekä sen tavoitetta yleispalveludirektiivin päämäärän valossa.

59 Kyseisen direktiivin 31 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat asettaa tiettyjen radio- ja televisiolähetyskanavien sekä radio- ja televisiopalvelujen välittämistä koskevia kohtuullisia siirtovelvollisuuksia yrityksille, jotka tarjoavat sähköisiä viestintäverkkoja. Tältä osin mainitun säännöksen sanamuodossa tarkoitetaan yleisesti radio- ja televisiolähetyskanavia sekä radio- ja televisiopalveluja yksilöimättä sitä, millaisia palveluja varten mainittuja velvollisuuksia voidaan asettaa ja erityisesti täsmentämättä nimenomaisesti, voivatko myös telemediapalvelut saada siirtovelvollisuuteen oikeutetun aseman.

60 Mainittu säännös ei nimittäin koske televisiokanavien ja -palveluiden sisältöä, vaan se tosiasiassa liittyy niiden televiestintäverkkojen välityksellä tapahtuvan lähettämisen sääntelyyn.

61 Mainittu toteamus ilmenee myös lukemalla yleispalveludirektiivin johdanto-osan 43 perustelukappale, jonka mukaan jäsenvaltioiden olisi voitava asettaa tiettyjä kyseisiä verkkoja koskevia siirtovelvollisuuksia radio- ja televisiolähetysten lähettämiseksi yleisölle.

62 Mainitun direktiivin 31 artiklan 1 kohdasta sekä kyseisellä säännöksellä tavoitellusta tavoitteesta ilmenee siis, että yhteisön lainsäätäjä ei ole mitenkään rajoittanut siirtovelvollisuuksia televisiopalvelujen sisällön suhteen.

63 Toisaalta on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimella on ollut tilaisuus tarkastella televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 3.10.1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/552/ETY (EYVL L 298, s. 23), sellaisena kuin se on muutettuna 30.6.1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, s. 60; jäljempänä direktiivi 89/552), tarkoitettua ”televisiolähetyspalveluiden” käsitettä.

64 Yhteisöjen tuomioistuin totesi nimittäin asiassa C-89/04, Mediakabel, 2.6.2005 antamassaan tuomiossa (Kok. 2004, s. I-4891), että palvelu kuuluu direktiivin 89/552 1 artiklan a alakohdassa tarkoitetun käsitteen ”televisiolähetys” alaan, jos se muodostuu yleisön, toisin sanoen rajoittamattoman määrän potentiaalisia televisionkatsojia, joille samat kuvat toimitetaan samanaikaisesti, vastaanotettavaksi tarkoitettujen televisio-ohjelmien alkuperäisestä lähettämisestä. Tältä osin kyseisen käsitteen ratkaiseva arviointiperuste on ”yleisön vastaanotettavaksi tarkoitettujen” televisio-ohjelmien lähettäminen ja näin ollen arvioinnissa on oltava etusija palvelun tarjoajan näkökannalla. Yhteisöjen tuomioistuin on siis myös todennut mainitussa tuomiossa, että kuvien lähetystekniikka ei ole tässä arvioinnissa ratkaiseva seikka.

65 On kuitenkin huomautettava, että telemediapalvelut, kuten teleostoslähetykset, joita lähetetään erilaisten sähköisten viestintäverkkojen kautta, ovat viestintäverkkojen käyttämästä lähetystekniikasta riippumatta ”yleisön vastaanotettavaksi tarkoitettuja”. Tästä seuraa, että mainitut palvelut ovat direktiivissä 89/552 tarkoitettuja ”televisiolähetyspalveluja”.

66 Mainittua analyysia voidaan soveltaa myös yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ”televisiopalvelujen” käsitteeseen. Kuten tämän tuomion 52 ja 53 kohdassa on todettu, mainitun säännöksen tavoitteena ei ole määritellä mainittuja palveluja, vaan säännellä niiden lähettämistä asettamalla siirtovelvollisuuksia. Näin ollen telemediapalvelut, kuten teleostoslähetykset, ovat yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja televisiopalveluja ja kuuluvat kyseisen säännöksen soveltamisalaan.

67 Jäsenvaltioiden asettama siirtovelvollisuus voi kuitenkin koskea telemediapalveluita televisiopalveluina vain siinä tapauksessa, että ne täyttävät yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa asetetut edellytykset, sellaisina kuin kyseiset edellytykset on palautettu mieliin tämän tuomion 22 ja 26 kohdassa.

68 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä on arvioida, täyttyvätkö mainitut edellytykset, kun kaikki pääasian olosuhteet otetaan huomioon.

69 Kolmanteen kysymykseen on vastattava, että yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”televisiopalvelujen” käsite kattaa telemediapalvelut, kuten teleostoslähetykset, siltä osin kuin yleispalveludirektiivin 31 artiklan 1 kohdassa asetetut edellytykset täyttyvät, minkä arviointi on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Oikeudenkäyntikulut

70 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY 31 artiklan 1 kohtaa on tulkittava niin, että se ei ole esteenä sellaiselle kansalliselle sääntelylle, jollaisesta pääasiassa on kyse ja jossa velvoitetaan kaapeliverkko-operaattori syöttämään analogiseen kaapeliverkkoonsa sellaisia televisiokanavia ja telepalveluja, joita lähetetään jo maanpäällisesti, mikä johtaa siihen, että yli puolet kyseisen verkon käytettävissä olevista kanavista käytetään, ja jossa säädetään, että siinä tapauksessa, että käytettävissä olevia kanavia ei ole riittävästi, hakijoista on laadittava etusijajärjestys, joka johtaa siihen, että kaikki kyseisen verkon käytettävissä olevat kanavat käytetään, siltä osin kuin kyseisistä velvollisuuksista ei aiheudu kohtuuttomia taloudellisia seurauksia, minkä tarkastaminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.**

2) **Direktiivin 2002/22 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”televisiopalvelujen” käsite kattaa televisiolähetystoiminnan harjoittajien tai mediapalvelujen tarjoajien palvelut, kuten teleostoslähetykset, siltä osin kuin kyseisessä säännöksessä asetetut edellytykset täyttyvät, minkä arviointi on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.**

Allekirjoitukset